

**Людмила Поліщук: «Пенсію в конверті ніхто не принесе.
Для того, щоб її заробити, необхідно сплачувати внески»**

Про оперативні підсумки роботи органів Пенсійного фонду Кіровоградщини у 2012 році та перерахунок пенсій і доплат до них з 1 січня нинішнього року, у зв'язку з підвищенням прожиткового мінімуму, йшла мова на прес-конференції в облдержадміністрації, в якій взяли участь начальник головного управління Пенсійного фонду в області Людмила Поліщук та заступник начальника головного управління Олена Романченко.

На початку прес-конференції Людмила Поліщук привітала журналістів з Новим роком і побажала їм успіхів і міцного та здоров'я, а їхнім виданням великих тиражів та широкої читацько-глядацької аудиторії.

У 2012 році, зазначила керівник головного управління, від платників області надійшло 2,8 мільярда гривень єдиного внеску, адмініструванням якого займаються органи Пенсійного фонду України. За законодавством ці кошти розподіляються між чотирма державними соціальними фондами, тому, відповідно до визначених пропорцій, до Пенсійного фонду в області надійшло 2,5 мільярда гривень, до обласного центру зайнятості – 143,3 мільйона гривень, до обласного відділення Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності – 151,9 мільйона гривень, до регіонального відділення Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань – 69,9 мільйона гривень.

А загалом до бюджету Пенсійного фонду в області з усіх джерел фінансування у минулому році надійшло 4,8 мільярда гривень. Сума власних надходжень (2,5 мільярда гривень) на 295 мільйонів гривень, або на 13,5%, перевищила показник 2011 року.

Основні надходження по єдиному внеску – це кошти від заробітної плати, тому чим більший фонд оплати праці, тим більші й надходження. У 2012 році цей фонд в області склав 6,8 мільярда гривень (темпи зростання, порівняно з 2011 роком – 115,1%). Від загальної суми нарахованого єдиного внеску надійшло 99,7%.

– Це і є показник нашої роботи, – зазначила Людмила Поліщук. – Причиною недобраних відсотків, є, на жаль, заборгованість суб'єктів господарювання, загальна сума якої станом на 1 січня 2013 року складає 90 мільйонів гривень (сюди входять несплачені кошти єдиного внеску, страхових внесків, невідшкодовані суми пільгових пенсій та нараховані фінансові санкції і пеня).

У переліку боржників – чимало державних та комунальних підприємств, їх сума боргу складає 21 мільйон гривень. Найбільше з них заборгували: серед

державних підприємств трест «Олександріярозрізобуд» – 5,2 мільйона гривень, Світловодський комбінат твердих сплавів і тугоплавких металів – майже 5 мільйонів гривень, Маловисківський спиртовий завод – 1 мільйон, серед комунальних підприємств – Світловодське виробниче управління водопровідно-каналізаційного господарства (1,8 мільйона гривень), Новоукраїнське житлово-комунальне підприємство – 0,9 мільйона гривень, Кіровоградське підприємство по утриманню шляхів – 0,7 мільйона.

Великим головним болем, за словами Людмили Поліщук, продовжує залишатись Олександрійська філія ЗАТ «Енерговугілля», за якою рахується борг у сумі 23,2 мільйона гривень. З 2004 року жодної гривні від цього підприємства не надійшло. 3,9 мільйона заборгованості по страхових платежах має ще одне олександрійське підприємство – фірма «Віра-Сервіс». А це не просто несплачені до бюджету Пенсійного фонду кошти, це і не зарахований працівникам цих підприємств страховий стаж, який, відповідно, не враховується їм (хоча вони і працювали) при призначенні та перерахунку пенсій.

Для того, щоб допомогти боржникам вибиратися з боргової ями, минулого року законодавством були передбачені такі заходи як розстрочення (за певних умов) та списання (для підприємств Укроборонпрому) заборгованості. На жаль, не всі боржники оцінили такий крок з розумінням. Як негативний приклад, Людмила Поліщук назвала «Кіровоградський ремонтний завод», якому була списана чимала сума боргу (включно по листопад 2012 року і, відповідно, його працівникам зараховано страховий стаж). Натомість підприємство з листопада знову продовжує нарощувати заборгованість. «Така позиція його керівництва нас не може не насторожувати», – зазначила начальник головного управління.

А от у переліку позитивних прикладів вона назвала обласне комунальне виробниче підприємство «Дніпро-Кіровоград», яке серед економічно активних платників мало найбільшу заборгованість. Після звернення керівництва головного управління Пенсійного фонду в області до голови обласної державної адміністрації (оскільки це обласна комунальна власність) і роз'яснення запропонованих законодавством умов розстрочення боргу, що передбачають списання фінансових санкцій та пені, якщо боржник погасить суму основного платежу, підприємство знайшло можливість сплатити 5,6 мільйона гривень, а більше трьох мільйонів гривень штрафних санкцій йому було списано.

Людмила Поліщук також зупинилася на питанні розрахунків з Пенсійним фондом суб'єктів дрібного бізнесу, зокрема підприємців, що обрали спрощену систему оподаткування. Їх в області 23 тисячі, до сплати єдиного внеску залучено майже 98% підприємців-спрощенців. За 2012 рік від них надійшло 78,5 мільйона гривень єдиного внеску, що на 7,6 мільйона, або на 10,7%, більше, ніж у 2011 році. Середньомісячний розмір внеску склав 342 гривні. Порівняно з попередніми роками, коли сума платежу складала 60-90 гривень, це значно більше, однак на фоні щомісячних відрахувань на одного працівника державних та комунальних підприємств (відповідно, 1328 та 988 гривень) і навіть фермерських господарств (572 гривні), це суттєво менше. Тоді як, відповідно до законодавства, мінімальна пенсія не може бути меншою, ніж

прожитковий мінімум для осіб, що втратили працездатність (з першого січня нинішнього року він складає 894 гривні). Тому у цьому питанні має все-таки діяти принцип рівності розміру сплачених коштів до Пенсійного фонду з розміром отримуваної в майбутньому пенсійної виплати, зазначила Людмила Поліщук.

Разом з тим 543 підприємці, що працюють на спрощеній системі оподаткування, додатково до обов'язкових платежів уклали угоди про добровільну участь у системі соціального страхування на випадок тимчасової втрати працездатності. 262 жителі області уклали угоди про участь у державному соціальному страхуванні на добровільних засадах, із них 236 осіб (90% від загальної кількості) – у державному пенсійному страхуванні. Від цих платників надійшло 95,9 тисячі гривень єдиного внеску.

Ще один надзвичайно важливий напрям роботи, на якому акцентувала увагу керівник головного управління, – це легалізація заробітної плати та детінізації зайнятості населення.

– Я завжди повторювала і повторю сьогодні, – сказала вона, – пенсію в конверті ніхто не принесе. Для того, щоб її заробити, необхідно сплачувати внески.

У минулому році офіційно працевлаштовано 1317 «нелегальних» найманих працівників, надходження на одне легалізоване місце складає 1171 гривню. Найгірше така робота проведена у Вільшанському (177 гривні) та Новомиргородському (553 гривні) районах. А якщо взяти за основу наростаючим підсумком за рік, то найнижчі показники надходження коштів від легалізації у Вільшанському (1,6 тисячі гривень), Устинівському (5 тисяч гривень), Новомиргородському (8,3 тисячі гривень) районах, а також у місті Світловодську та Світловодському районі (31 тисяча гривень). Це ті території, де необхідно значно покращити роботу.

Не менш важлива увага приділялася у 2012 році питанню, що знаходиться у полі зору обласної влади і на особливій важливості якого неодноразово наголошував голова обласної державної адміністрації Сергій Ларін. Мова йде про рівень оплати праці найманих працівників, зокрема про зменшення кількості тих, хто отримує заробіток на рівні мінімальної заробітної плати або нижче від цього рівня. Людмила Поліщук зазначила, що протягом минулого року, завдяки вжитим заходам та проведеній роботі, кількість таких працівників значно зменшилась і на початок січня їх залишилось 3,5% від загальної кількості працюючих. Для порівняння вона навела красномовну статистику: коли така робота у 1999 році лише розпочиналася, заробітну плату у мінімальному чи навіть нижче розмірі отримували 38% працівників.

Найкращих результатів по боротьбі з «мінімалізацією» заробітної плати досягнуто у Кіровограді та Кіровоградському районі. Натомість у місті Світловодську, Бобринецькому, Новомиргородському та Онуфріївському районах, на фоні загальнообласного покращення ситуації, кількість найманих працівників з мінімальним і нижче рівнями заробітків зростає. Тому дане питання, вважає Людмила Поліщук, є предметом розмови на подальших засіданнях відповідної комісії, яка працює при облдержадміністрації.

Найбільш проблемною вже тривалий час продовжує залишатись ситуація з оплатою праці у сфері пасажирських перевезень. Зокрема, у неодноразово згадуваному командитному товаристві «Автолегіон Варварської Ю.В.» (м.Кіровоград) протягом минулого року лише на чотири особи зменшилась кількість працівників, які отримують заробітну плату, меншу від мінімальної. На даний час такий рівень заробітної плати (середній заробіток на підприємстві – 758,87 гривні при законодавчо встановленій мінімальній зарплаті 1147 гривень) отримує 141 працівник, або 83% від загальної кількості. Схожа ситуація і на ще одному кіровоградському підприємстві «Альфа Автотранс», де 51 працівник із 74 отримує заробітну плату, меншу за мінімальну (середній заробіток тут – 392,47 гривні).

– От і виникає абсолютно логічне питання, – зазначила, звертаючись до журналістів, начальник головного управління Пенсійного фонду в області. – Якщо сьогодні ці люди, будучи в працездатному віці, можуть прожити на 392 гривні, маючи сім'ю, маючи дітей, то чому при досягненні пенсійного віку, їх не може задовольняти така ж пенсійна виплата?..

І це зовсім не дріб'язкове питання. Слід мати на увазі, а цим працівникам у першу чергу, що, починаючи з 2016 року, пенсії будуть призначатися лише за даними персоніфікованого обліку органів Пенсійного фонду, тобто за тією інформацією про сплачені суми внесків, що накопичена на конкретну особу в управлінні Пенсійного фонду за місцем її проживання.

Якщо на сьогодні ще дозволено довідки про заробітну плату за певні періоди, то з 2016 року до уваги будуть братися лише дані персоніфікованого обліку.

Людмила Поліщук також проінформувала представників ЗМІ про стан призначення та перерахунків пенсій у 2012 році та з першого січня нинішнього року.

В органах Пенсійного фонду в області, зазначила вона, перебуває на обліку 310460 пенсіонерів, з них 11550 – це пенсіонери силових структур. У минулому році призначено пенсії 11842 громадянам, що на 2,5 тисячі менше, ніж у 2011 році. Проведено 25635 індивідуальних перерахунків пенсій за додатково наданими документами (на 5,5 тисячі більше, ніж у 2011 році). Встановлено пенсій за особливі заслуги перед Україною 602 особам (станом на 1 січня 2013 року пенсії за особливі заслуги перед Україною в області отримують 18511 осіб).

На виконання законів України та відповідних рішень уряду, протягом 2012 року проведено перерахунки пенсій, що стосуються майже всіх пенсіонерів області. За результатами цих перерахунків, кількість пенсіонерів, які отримують пенсії у розмірі до 1 тисячі гривень, скоротилася у 3,5 рази (із 199074 до 56380 осіб). Одержувачів пенсій розміром від 1 тисячі до 1,5 тисячі гривень побільшало майже втричі (із 73420 до 193760 осіб). Кількість пенсіонерів, які отримують пенсії в розмірі понад 1,5 тисячі грн, зросла в 1,6 раза (із 30398 до 48770 осіб).

Станом на 1 січня 2013 року середній розмір пенсійної виплати в області, за оперативними даними, становить 1300 гривень і зріс протягом 2012 року на

229 гривень, або на 21%. Сума видатків на виплату пенсій у минулому році склала 4,8 мільярда гривень і зросла на 508,4 мільйона гривень, або на 12%, порівняно з 2011 роком.

Торік органи Пенсійного фонду в області працювали в умовах дії нового законодавства – Закону України «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи», який передбачає поступове збільшення пенсійного віку для жінок. Тобто минулого року жінки виходили на пенсію після досягнення 55 років 6 місяців, а в нинішньому році виходитимуть після виповнення 56 років (ті, хто народилися у період з 1 квітня 1957 року по 30 вересня 1957 року).

У той же час, зазначила Людмила Поліщук, новим законодавством до 2015 року для жінок збережено право виходу на пенсію у 55 років, але за певних умов – вони повинні мати страхового стажу не менше 30 років і звільнитися з роботи (якщо працюють). Окрім цього, розмір призначеної їм пенсійної виплати буде зменшено на 0,5% за кожний місяць більш раннього виходу на пенсію.

Торік таким правом скористалося 826 мешканок області. Також 150 вчителів, лікарів, працівників соціальної сфери, які досягли пенсійного віку та яким раніше не призначалася пенсія, маючи 30-річний (жінки) або 35-річний (чоловіки) стаж роботи на відповідних посадах у закладах державної та комунальної форм власності, одержали при виході на пенсію допомогу в розмірі 10-ти місячних пенсій.

Щодо перерахунку пенсійних виплат у нинішньому році, то журналістів проінформували, що відповідно до Закону «Про Державний бюджет України на 2013 рік», розмір прожиткового мінімуму цього року змінюватиметься двічі: з 1 січня (894 гривні) та з 1 грудня (949 гривень). У зв'язку з цим перераховуватимуться й пенсії.

Перерахунок з першого січня органи Пенсійного фонду в області вже провели. Перераховано пенсії 272,6 тисячі особам. Середній розмір підвищення склав 9,27 гривні. Додаткові щомісячні видатки становлять 2,5 мільйона гривень.

З першого січня, у рамках реалізації соціальних ініціатив Президента України, відбулося і чергове підвищення пенсій пенсіонерам силових структур (розмір підвищення збільшено до 35%). Проведено також перерахунок у зв'язку із зростанням прожиткового мінімуму. Всього перераховано пенсії 10,5 тисячі силовикам. В середньому вони зросли на 114,48 гривні.

З урахуванням проведених перерахунків середній розмір пенсійної виплати цієї категорії пенсіонерів станом на перше січня становить 2155,69 гривні і зріс протягом 2012 року на 446,28 гривні, або на 26%.

Ще одна важлива законодавча новація стосується пенсійного забезпечення інвалідів війни II і III груп та учасників бойових дій у Великій Вітчизняній війні, яким виповнилося 85 років. Згідно змін, внесених до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», що набрали чинності з початку нинішнього року, розмір надбавок до пенсії цим ветеранам війни збільшено до розміру надбавок інвалідів війни I групи.

У Кіровоградській області мешкає 1961 такий ветеран війни. Їхня пенсійна виплата з першого січня в середньому зросла на 80 гривень.

Значну увагу органи Пенсійного фонду в області приділяють і роз'яснювальній роботі серед пенсіонерів щодо переваг отримання пенсій через банківські установи. На початок нинішнього року у банках отримують пенсії 124,8 тисячі осіб (41,8% від загальної кількості пенсіонерів), що на 6 тисяч більше, ніж на початок 2012 року. Через поточні банківські рахунки у 2012 році виплачено пенсій та грошової допомоги у сумі 1 мільярд 905,9 мільйона гривень, що на 293,5 мільйона гривень більше, ніж у 2011 році. Оскільки банківське обслуговування безкоштовне, то зекономлені за доставку пенсій кошти використані для фінансування пенсійних виплат.

Людмила Поліщук нагадала також журналістам, що з першого жовтня 2012 року розпочав функціонувати веб-портал електронних послуг Пенсійного фонду України. Його користувачі мають змогу отримувати достатньо широкий обсяг інформації, що стосується заробітної плати, сум перерахованих роботодавцями до Пенсійного фонду внесків, пенсійних виплат та інш. З Кіровоградської області користувачами веб-порталу вже стали 1,5 тисячі осіб, найбільше їх у Кіровограді, Добровеличківському та Долинському районах.

Завершуючи прес-конференцію, Людмила Поліщук підкреслила, що засоби масової інформації є надійними помічниками органів Пенсійного фонду в області у роз'ясненні населенню основних положень пенсійного законодавства, внесених до нього змін та інших пенсійних новацій, тому і в 2013 році пенсійники сподіваються на таку ж плідну співпрацю.